

## අ. පො. ස ( උසස් පෙළ ) විභාගය - 12 ශ්‍රේණිය

### චිත්‍ර කලාව

#### I – වන කොටස

|        |   |        |   |        |   |        |   |
|--------|---|--------|---|--------|---|--------|---|
| ( 01 ) | 4 | ( 11 ) | 1 | ( 21 ) | 3 | ( 31 ) | 4 |
| ( 02 ) | 4 | ( 12 ) | 3 | ( 22 ) | 1 | ( 32 ) | 1 |
| ( 03 ) | 4 | ( 13 ) | 3 | ( 23 ) | 1 | ( 33 ) | 2 |
| ( 04 ) | 4 | ( 14 ) | 1 | ( 24 ) | 1 | ( 34 ) | 1 |
| ( 05 ) | 5 | ( 15 ) | 4 | ( 25 ) | 1 | ( 35 ) | 3 |
| ( 06 ) | 2 | ( 16 ) | 2 | ( 26 ) | 2 | ( 36 ) | 1 |
| ( 07 ) | 3 | ( 17 ) | 4 | ( 27 ) | 1 | ( 37 ) | 2 |
| ( 08 ) | 5 | ( 18 ) | 2 | ( 28 ) | 3 | ( 38 ) | 1 |
| ( 09 ) | 5 | ( 19 ) | 5 | ( 29 ) | 5 | ( 39 ) | 1 |
| ( 10 ) | 3 | ( 20 ) | 4 | ( 30 ) | 1 | ( 40 ) | 4 |

#### II – වන කොටස

#### චිත්‍ර කලාව ඇගයීම හා රසාස්වාදය - ශ්‍රී ලංකාව

##### අ - කොටස

01. I. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික සිතුවම් හමුවන ස්ථාන

- තන්තිරිමලේ
- දොරවක
- බිල්ලෑව
- රාජගල් කන්ද
- වෙට්ටම්බුගල
- කදුරපොකුණ
- ගොනාගොල්ල
- සංගමන් කන්ද

II. තන්තිරිමලේ

ශිල්පීය ලක්ෂණ -

- පිහිටි ගල් බිත්තිය ඒ අයුරින් ම භාවිතා කිරීම.
- බාහිර රේඛාව ඇඟිල්ලෙන් හෝ අග තලා ගත් කොටු කැබැල්ලක් භාවිතා කොට ඇඳීම.
- වර්ණ පදාස ක්‍රමයට ක්‍රමයට භාවිතා කිරීම.
- රේඛාව කේන්ද්‍රීය සිතුවම් නිර්මාණය කිරීම.
- ගල් බිත්තිය සුරා රූප මතු කිරීම.

### III. තවට්ටම්බුගල හමුවන සිතුවම්

- අලි හා ඇත් රූප
- මානව රූප
- ජ්‍යාමිතික රූප හා සත්ව රූප

#### ශිල්පීය ලක්ෂණ

- සියලුම අලි ඇතුන් වර්ණ කර දැක්වීම , මෙම වර්ණ ගතකම් ලෙසට යොදා තිබීම. සමහර වර්ණ වෙනත් වර්ණ සමඟ මිශ්‍රව තිබීම.
- රූපවල බාහිර රේඛාව නොමැතිව වර්ණ තුළින්ම මතු කර දැක්වීම.
- සිතුවම් වර්ණ කිරීම සඳහා රතට හුරු කහ ( Reddish Yellow ) දක්ෂ ලෙස භාවිතා කරමින් අලංකාර කොට තිබීම.
- ස්වභාවික ජලය පිරුණ තැන් ජ්‍යාමිතික රූප අතර හඳුනා ගත හැකි අයුරින් දක්වා තිබේ. මෙම සිතුවම් නිර්මාණය සඳහා ඇඟිල්ල හෝ සනකමින් යුත් ලී කැබලි යොදාගත ඇතැයි සිතිය හැක.

### 2. I. ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු ස්ථූපය

#### පූජාරාමය

- මහා දාගැබ් ත්‍රිත්වය
  - ❖ රුවන්වැලි මහා සෑය
  - ❖ අභයගිරිය
  - ❖ ජේතවනාරාමය

### II. ස්ථූපය හා සම්බන්ධ කලා නිර්මාණ

- ❖ වාහල්කඩ
- ❖ සඳකඩ පහන
- ❖ මුරගල
- ❖ කොරවක්ගල
- ❖ පියගැටපෙළ
- ❖ පුන් කලස

#### ගෘහ නිර්මාණ අංග

- ❖ වටදා ගෙය
- ❖ වාහල් කඩ - දාගැබ් ආශ්‍රිත කලා නිර්මාණයකි. වෛත්‍යයට අලංකාරය මෙන් ම ආරක්ෂාව සලසන ආධාරකයක් ලෙස සැලකේ. මිහින්තලේ කණ්ඨක වෛත්‍යයේ නැගෙනහිර වාහල්කඩ හොඳම වාහල්කඩ සැලකේ.
- ❖ සඳකඩ පහන - ගොඩනැගිලි ප්‍රවේශවල පියගැටපෙළ පාමුල ආරම්භක පඩිය ලෙස අර්ධ කවාකාරව පිහිටා ඇත. අනුරාධපුරයේ බිසෝ මාලිගයේ සඳකඩ පහන කලාත්මක වශයෙන් උසස් ම සඳකඩපහන සේ සැලකේ.

### III. ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථූපවලට සාංචි ස්ථූපයේ ආභාෂය බලපෑ අයුරු

- ❖ සාංචි ස්ථූපයේ යුපස්ථම්භක හා ඡත්‍රාවලිය ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථූපයේ කොත් කැරැල්ල බවට පත් විය.
- ❖ සාංචි ස්ථූපයේ හර්නිකාව ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථූපයේ හතරැස් කොටුව ලෙස නිර්මාණය විය.
- ❖ සාංචි ස්ථූපයේ ප්‍රදක්ෂිතා පථය ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථූපයේ සලපතල මලුව බවට පත් විය.
- ❖ සාංචි ස්ථූපයේ මේදිය ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථූපයේ ජේසා වළලු ලෙස නම් කෙරිණි.

චිත්‍ර කලාව ඇගයීම හා රසාස්වාදය - ඉන්ද්‍රියාව

03. I. ඉන්ද්‍ර නිමිතයේ නගර නිර්මාණය හා වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ -

- ජ්‍යාමිතික හැඩ පදනම් වූ මාර්ග පද්ධතියක් ඉන්ද්‍ර නිමිතයේ දක්නට ලැබීම.
- නිවාසවල පිටුපස කොටස මාර්ගයට මුහුණලා පිහිටුවීම.
- මහ ජනතාවට සමූහ වශයෙන් පොදුවේ ජලය නැම සඳහා මහානාන කිලි සකසා තිබීම.
- ධාන්‍ය ගබඩාකර තැබීමට ( මහා ධාන්‍යාගාර ) ඉදිකොට තිබීම.
- ප්‍රධාන මාර්ගය අඩි 30 ක් පළල වන සේ ඉදිකොට ඒ අතර මහල් නිවාස මෙන් ම විවිධ ගොඩනැගිලි නිර්මාණය කොට තිබීම.

II. හමු වූ ප්‍රධාන කලා කෘති

- පූජක රූප
- නළඟන රූප
- කවන්ධ රූප
- මුද්‍රා
- මවු දෙවඟන රූප

III. මුද්‍රා සඳහා යොදා ගත් සංකේත

- රුක් දෙවියෝ
- යෝගන දේව රූපය ( අං සහිත දෙවියා/ පශුපති )
- යෝගාසන ඉරියව්වෙන් සිටින මානව රූපයේ හිස මත අං සහිත පළඳනාවකි.
- ඉදිරිපස මුහුණට අමතරව දෙපස මුහුණ දෙකක් දක්වා ඇත.
- මෙම රූපයට පසුබිමෙන් අලියා කොටියා මී හරකා රයිනෝසිරස් රූප දක්නට ඇත.
- මෙහි ඉන්ද්‍ර නිමිතයට අයත් අක්ෂර ද දක්නට ඇත.
- යෝගාසන රුවට පහළින් එළුවන් දෙදෙනෙකුගේ රූප දක්නට ඇත.

04. I. මෞර යුගයේ ඉදි වූ බෞද්ධ සිද්ධස්ථාන

- සාංචි විහාරය
- කාර්ලේ චෛත්‍ය ශාලාව
- ලෞරියා නන්දගර් ස්ථම්භය
- සාරානාත් ස්ථම්භ ශීර්ෂය
- රාම්පූර්වා ස්ථම්භ ශීර්ෂය

II. චෛත්‍ය වටා ඉදි කළ ගල් වැට

- සාංචි ස්ථූපය වටා ඇති ප්‍රදක්ෂිතා පථය හා එයට නැඟීමට ඇති කුච්චවේදී නම් සෝපාන යුගලයේ ගමන් කරන්නන්ගේ ආරක්ෂාව හා පහසුව සඳහා ගල් ගරාදි වැටක් නිර්මාණය කොට ඇත. මීට අමතරව සාංචි තොරන් හතර යා කරමින් ද මෙවැනි ගල් ගරාදි වැටක් ඉදි කොට ඇත. මෙම වැට සඳහා ඔප මට්ටම් කරන ලද තිරස් හා සිරස් ආකාරයේ ගල් පුවරු යොදාගෙන ඇති අතර මේවායේ සියුම් කැටයම් දැකිය හැක.

### III. සාංචි තොරණේ කැටයම්

- තොරණ සඳහා අල්ප උත්තක කැටයම් නිර්මාණය කොට ඇති අතර මේ සඳහා මාතෘකාව වී ඇත්තේ බුද්ධ චරිතය හා ජාතක කථාවල අවස්ථාවන්ය.
- කැටයම් අඛණ්ඩ කථන ක්‍රමයට දක්වා ඇති අතර වෙස්සන්තර ජාතකය ඡදදත්ත ජාතකය යන කථාවකට අමතරව අභිනිෂ්ක්‍රමණය, මහාමායා සිහිනය, මාර පරාජය වැනි අවස්ථා ද යොදා ගෙන ඇත.
- ජාතක කථාවල ප්‍රධාන චරිතය ඉතා විශාලව දක්වා ඇති අතර හිස් තැන් නැති ලෙස කැටයමින් පුරවා ඇත. බුදුන් වහන්සේගේ රුව වෙනුවට බෝධි වෘක්ෂය, ධර්ම චක්‍රය වැනි සංතේක යොදාගෙන ඇත.

### “ ෧ ” - කොටස

#### ( චිත්‍ර කලාව ඇගයීම හා රසාස්වාදය - යුරෝපය )

#### 05. I. යුරෝපයේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික සිතුවම් දැකිය හැකි ස්ථාන

- ලැස්කෝ ගුහාව
- ඇල්ටම්රා ගුහාව
- දාරදොන් ගුහාව
- පෙන්ඩිගෝම් ගුහාව

#### II. අඩි 17ක් දිග බයිසන් ගව රුව හා එම සිතුවම් පිළිබඳ විස්තර

- ප්‍රංශයේ ලැස්කෝ ගුහාව තුළ අඩි 17 ක් දිග බයිසන් ගව රුව හා අනෙකුත් ගව රූ හමුවේ.
- ක්‍රි. පූ. 17.000ට පමණ අයත් ය. ගුහාවේ සිටිලීමේ හා බිත්තිවල සිතුවම් ඇඳ ඇත.
- සත්ව රූප බහුලව දැක්වේ.
- වර්ණ සිතුවම් දැකිය හැක.
- රතු, කහ, කළු සහ සුදු වර්ණ බහුල වශයෙන් භාවිතා කොට ඇත.
- සෑම රූපයක් වටාම කළු රේඛාවක් යොදා ඇත.

#### III. ලෙන් සිතුවම් කලාවේ පරමාර්ථ

- දඩයම් සාර්ථක කර ගැනීම.
- මිය ගිය සතුන්ගේ ආත්ම සුවපත් කිරීම.
- දඩයම් කරන ලද සතුන්ගේ සංඛ්‍යාව ගණනය කිරීම සඳහා.
- සැබෑ සතුන් කෙරෙහි බලපෑමක් කිරීම සඳහා.

#### 06. I. මිසරයේ සිරුරු තැන්පත් කිරීම සඳහා යොදා ගත් වාස්තු විද්‍යාත්මක නිර්මාණ

- කුහු
- මෙන්
- කාල්රේ
- කඩුරේ - පිරමීඩ

## II. මිසර සෞභාග්‍ය ගෙවල් තුළ චිත්‍ර හා මූර්ති නිර්මාණ ඇසුරින් අලංකාර කිරීමට හේතු

- මිසර සෞභාග්‍ය ගෙවල් තුළ කරන ලද චිත්‍ර නිර්මාණ වර්ග දෙකකි.

1. අධිරාජ්‍යා ඵදිනෙදා සිදු කළ දෛනික ජීවිතයේ සිදුවීම්.

2. මරණින් පසු ජීවිතය හා බැඳුණු ලෝකය පිළිබඳ සිදුවීම්.

- මරණින් පසු ආත්මය සුවපත් කිරීම සිදුවන්නේ සෞභාග්‍ය ගෙවල් ඉතා අලංකාරව හා මෘත දේහය දිරා පත් නොවී කල් තබා ගැනීමෙන් යන විශ්වාසය එවක පාරාවරුන්ගේ දැඩි විශ්වාසය හා ආකල්පයක්ව තිබීම.
- රජවරුන් ජීවත්වන මාලිගාවක් සාදනවාට වඩා සෞභාග්‍ය ගෙවල් විචිත්‍රවත් කිරීමට වෙහෙසුණි. ඊට හේතු වූයේ මරණින් පසු පාරාවරුන් පත්වන කා ( Ka ) ආත්මය අමරණීය කිරීමට හැකි වේ යැයි යන විශ්වාසය මතය.

## III. මිසර් ගෘහ නිර්මාණ කලාවේ අභිමාණය හා මහේසාකාර්‍ය බව ඔවුන් ඉදි කළ දේවස්ථාන තුළින් පිළිබිඹු වේ.

- මිසර් ගෘහ නිර්මාණ කලාවේ සුවිශේෂී නිර්මාණ අතර අබුසිම්බල් දේවස්ථානය හා ලක්සෝර් දේවාස්ථානය ප්‍රමුඛත්වය ගනී. අති විශාල දේවස්ථානයක් වන්නේ කානැත්ය. මෙම දේවස්ථානය ඉදිරිපස ඇති කුලුණු තුළින් මිසරයේ ප්‍රතාපවත් බව හා අභිමාණය ලොවට කියාපායි.
- එහි එක් කුලුණක් අඩි 65 ක් උස අතර විෂ්කම්භය අඩි 22 කි. දේවස්ථානය ඉදිරිපිට ඇති මෙම කුලුණු දෙක තුළ “හත්ටොස්” රජුගේ ආසියා අප්‍රිකා යුධ තොරතුරු ඉතා විචිත්‍ර ලෙස කැටයම් කොට ඇත.
- අබුසිම්බල් දේවස්ථානය දිග අඩි 80 ක් හා පළල අඩි 124 කි. මෙය භාරා සකස් කොට ඇත. දේවාලය ඉදිරිපස අඩි 60 ක් උස වාඩි වී දැන් උකුල මත තබා සිටින පාරාවෝ මූර්ති 04 ක් නිමවා ඇත. මේ තුළින් පාරාවරුන්ගේ තෙද බල බව හා ප්‍රතාපවත් බව විදහා දැක් වේ.